

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пош.
Конто пошт. швед. 143.322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не застеляються.

ПЕРЕДПЛАТА.
М. сячно: в квіт. 450 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 20 ч. к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Львів адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
50 сот.

Органічна праця.

Львів, 8. січня 1929.

На вчорашньому нарадженні Народнього З'їзду помітили ми одне незвичайно відрізняє і позитивне явище. Кількох референтів привагло по-рушувало й один референт обширно обговорював так звану органічну працю на місцях. Планові та шаш-хем цієї праці присвятив він цілий свій реферат. В дискусіях над всіми рефератами цілий ряд промовців заставлявся теж над справою органічної праці на місцях і кожний з них дуже сильно підкреслював її важливість для народу.

Обставина, що на останньому З'їзді Українського Національно-Демократичного Об'єднання аж так багато учасників присвячувало увагу цій справі, доказує, що потреба органічної, муравлиної праці на місцях є наказом хвилі, є впливом самого життя. Наше життя розростається і різничається в дуже скорому темпі. Воно, хоч поволи, але все намагається, якщо не дотримати кроку, то бодай доганяти той темп життя, що знаменує буття західно-європейських народів. Головокружливий поступ техніки в усіх ділянках життя, переорієнтація численних дотеперішніх суспільних і інших цінностей роблять життя західних народів неможливим до вчорашнього. Там змінюються на краще відносини з господарським, торговельним та культурним ділянками народного життя, а в нас багато чого стоїть на місці, не дається вивести з цієї рівноваги, яка була ще перед війною. Очевидно, що з таким станом треба боритися. Треба підняти господарський рівень і культурні та суспільні вимоги нашого населення на вищий щабель. — А як до того діяти? Тільки працюю, щоденною, плановою і безперервною працею в усіх ділянках національного життя.

Тільки муравлина праця серед народу, тільки праця в ім'я поправу долі того народу може стати запорукою кращої будуччини нації. Тільки вона може двигнути наш наріз економічно і культурно. Нашим завданням не може бути входження в подробиці та в розгортання широкіх планів цієї праці, бо до того покликані інші чинники. І вони тим напружують широкі завдання. Коли ж ми цю справу порушуємо, то тільки тому, щоб тим більше унагледити в очах нашої громади те, що видигає само життя як категоричний наказ хвилі.

Історія недавнього минулого вчить нас, що для добра українського народу зробили найбільше не ті, які багато промовляли на патріотичні теми, а ті місцеві незнані нині і забутих українських інтелігентних робітників, що працювали на місцях, по читальнях, по кооперативах, по рухавково-спортивних товариствах, по кружках „Сільського Господаря“ (т. д.). Вони перед війною дійсно підносили рівень нашої культури, вони усвідомлювали і виховували наріз, вони розкривали перед його очима світ, вони якісь створили з нього моноліт, що в переломові хвилі 1918 і 1919 рр. керувало в боєвих агонах за здійснення нашого національного ідеалу.

Богато, дуже багато праці над освітою народу, над його господарським піднесенням, над його скоординуванням — ось ті шляхи і ті ділянки, які треба густо обставити ін-

телігентними, думаючими та свідомими доцільності своєї праці робітниками. Отже і праці і робітників треба нам якнайбільше. Того не можуть і не сміють забувати передовсім ті наші діячі, яким довелось жити посеред народу по наших селах і містечках. Їх обов'язком є віддати свої сили для народу не тільки в ім'я якихсь абстрактів, але і в ім'я власного добра, в ім'я будуччини їх самих і їх дітей. Наш наріз все був діяльний і прихильний для всіх тих, що були його приятелями, провідниками, порадниками і невіддільними його синами. Він все вмів належно оцінювати труди і заслуги тих, що широким і вірним для нього працювали, що все і всюди обстоювали його права та стояли на сторожі його національної честі.

Ця так звана органічна праця мусить об'єднати всі національно-здорові елементи української громади без огляду на їх партійну чи іншу диференціацію. Зрозумів це добре і Народний З'їзд, який прийняв цитовану в нас уже постанову про об'єднану працю всіх національних груп на кооперативній ділянці та коли прийняв ще й таку постанову щодо

освітньої ділянки: „Народний З'їзд закликає всі національні партії до однозгідної об'єднаної культурно-освітньої установи і осуджує шкідливу й розкладову роботу всіх інтернаціоналістичних чинників, обрахованих на розсаджування тих установ знутри. Народний З'їзд закликає все українське громадянство до інтенсивної підтримки центральних установ, що займаються освітою і вихованням та закликає весь український загаль, а в першу чергу нашу сім'ю, і міську інтелігенцію, до негачної боротьби з нашим найбільшим лихом — неграмотністю та до праці в установах фізичного виховання й опіки над ними“.

Наведені постанови дуже пророчі. Вони як не мож краще свідчать про те, що збираємось вступити на єдиний правильний шлях скоординованої, гармонійної та доцільної праці для народу а в ім'я його кращої будуччини. Побажати тільки, щоб ці добрі зерна ароматичні та доцільності органічної праці посіяні в серці українського громадянства, якнайкраще приймалися та видали якнайбагатіші плоди.

Закордонний політичний огляд.

Репарації і особа Паркера Джайлберта. — Його останній звіт і з'їзд репараційних знатоків. В сновки зі становища Америки. — Манджурія, Японія, Північ.

Берлін, 3. січня 1929.

I.

Новий рік розпочався в європейській політиці — дуже обіцяючо. Для всіх — тільки не для нацистів. Якраз у повторний день поклався черговий і на той раз попросту сенсаційний звіт репараційного агента Паркера Джайлберта. Із цього звіту імя Паркера Джайлберта не сходило з тих днів зі стовпів великої преси. Нині не йма на устах кожної політично зацікавленої людини. Зайняли така нагла популярність? Хто такий Паркер Джайлберт? — Після версальського диктату альянті встановили репараційну комісію, що мала дбати, щоб стягнути з побіджених усі контрибуції і відшкодування. Спочатку репар. комісія думала, що силою зобов'язує на війні вимагати плати. Але сила звилкала серед німців тільки пасивний спротив, інфляцію і Німеччина, буквально — за одну ніч — ожесточилась. Побігли стали перед перепорою, що загрожувала нічому не дістануть. Відома річ: гоголо не обідреш. Прийшлося змінити тактику. Не можна зарплатити курки, що має нести золоті яйця. Назвався: її треба плекати і годувати. Ту методу „плекання“ приєднанню до німців на з'їзді репараційних знатоків в 1924 р. де встановлено репар. план Дола. Змисл цього плану був: зробити німців настільки роботодавцями, щоб за протяз десятих літ віддати англійцям відшкодування. Отже — на деякий час німці майже цілком звільнено від репарацій, щоб трохи відпочинили і прийшли до себе. Що більше: не можна сплатити до тяжкої оранки вола, на якому тільки шкура та кістки. Отже Німеччині кинуто трохи позички у формі американських позичок. Від мав надієрвати і почати орати. Влітку Німеччина мала — спочатку цілком поволі, а потім у шораз більшими темпами відшкодувати призначеній собі сума. Означе, щоб чого-чогось доброго не підрати сил зарплатити робі, встановлено над ним доглядати, пач мав означувати чи і па-

скільки Німеччина з роботодавців, чи і настільки країна прийшла до себе, чи і настільки може платити. В році такого наглядача репар. комісія поставила — генерального репараційного агента — американця Паркера Джайлберта.

II.

Остання доля Німеччини була майже всецільно зложена до рук тої одної людини. Від його слова залежало — чи і скільки позичок мала дістати Німеччина, щоб дорости до завдання, він мав рішати, чи і скільки Німеччина є в стані платити: він з одного боку заступає інтереси вірників, а з другого боку має охоронювати фінанси і захищати німців від перетягання і непомирних уже зазіхаль вірників. Вибрано-ж для цього зважали людину, як не мож було краще. Німці до всім отвороту признаються, що не мають поміж собою нічого такого, щоб так фундаментально знав німецьке народне господарство, як цей — американець. Це є справді подиву гідне, як та людина опановує свою матерію. В дозв'язку з обставинами, що він американець, ставити його в цілком незалежне від альянті положення. Коли Паркер Джайлберт рішає, наприклад, що Німеччина не може платити, то альянті не є в силі нічого відіяти. Бо за Паркером Джайлбертом стоїть муром ціла Америка. А з цим — кому охота заціпеніти? Влада заціпеніла припинила не тільки отрує американ, золота до цілої Європи, але вичищала ще гірші наслідки. Отже слово Паркера Джайлберта важить більше озло.

III.

Під сім'ю цього року Паркер Джайлберт вліз генеральний боленець про стан одорова, свого пацієнта. До цього часу було так, начеб Паркер Джайлберт більше схилився в сторону німців, ніж вірників. Від був причиною, що американці найпов довіри до німців. Довір почав заливати Німеччину. Він поставив на дискусію проблему про те, чи установа єдини нім, репарації того не було зроблено в Лондоні в 1924 р. Нині це

идентифікували зі своїми звичайним репар. платити. Та „прихильник“ політики Паркера Джайлберта була одне і притяг, що німці, будучи певні в плані Джайлберта — американці поставили ту справу перед альянтом офіційно на дискусію. Останні твердили, що не є в силі платити, що закордон перенесли силу Німеччини, то-що. Останні нім позитивно творили доволі довго, признаючи для себе ситуацію. Ще недавно могли було казати, що в тих передумовах німецька точка погляду в дачім побачити на більший репар. конференції, що мав об'єднати всю репарацій і самостійно їх точний рішення. І в тій ситуації, нечато грим з нового неба паде репараційний звіт Паркера Джайлберта за останній рік, в якому репараційний агент твердить, що Німеччина є вже нині в такому положенні, що не то що за одного, але й за трьох погратифи призвати. І Паркер Джайлберт доказує своїми цифрами: добробут Німеччини зростає з несподівано скорим темпом, життєвий рівень окремого німця не залишає нічого до бажання, зовнішньо-торговельний бізнес країни є майже в рівновазі, стандарт золота в Німеччині є вищий ніж в коли-будь, Німеччина є однією з світу державою, що не має ніяких майже внутрішніх довгів, маржа є однією з найбільших міжних і непохитних валют світу і трансфер (робота переводження встановлених в Лондоні в 1924 р. репараційних рах) є мало що не літочасним грошом. Цей звіт Паркера Джайлберта покликає на німців як доказ до того: В цій справі альянті є одностайний альянті протесту. І не дивно. Виставити кому-сь таке свідчення на 24 години перед тим, як хтось німцяно сподіється дістати від своїх вірників мало що не сирсесленні довгів — когось не не сподієвало? За те що боді альянті підпалась справжній симфонія одностайності. Особливо французька преса протестує над Паркером Джайлбертом свої благословляючі руки. Оскільки ж німчані протестує заглушити одні могутні і гармонійні альянтіський зорд: Санта Го-спода — німці можуть платити!

IV.

Чи справді можуть? Але нині вже швидко так ставити справу. Не мало до того, так за Паркера Джайлберта відноситься альянті: Roma locuta, causa finita. Бачи до того звіту не змінити і не анулює який протест і треба вже глибоко вглядитися у справу, щоб аргументи чому в таку причину для німців хвилять. Паркер Джайлберт альянті ім аж так добре свідчить, чому аж так категорично казати, що Німеччина — може платити. Рім в том, що настільки свідч. альянті німчані довгів, на більший репараційний конференції доволі цілком вже автоматично прийшло бумажне альянті, щоб в тій самій мірі, в якій альянті зникли борги німцям, щоб в тій самій мірі Америка зникла борги альянтам. Але на це Америка ніколи не піде. Тепер не піде. Вибір республіканці Гувера якраз означає політику амер. протесту, отже: ні одного шельма альянті і стержування зовнішніх довгів. Вибір Гувера означає поділу альянті-європейської політики Куліджа, визнанням альянті-європейськими справами одороного альянті-європейської Європи.

В цих переплетках звіт Паркера Джайлберта починає бути аж майже прозорим. Паркер Джайлберт твердить, що Німеччина може платити. Це об'єднано не мується німчані праця. Але єб-стативно і політично зовнішній альянті признає, що нема єб-стативно, що ні сплати Америка німцям уможливити. Але з другого боку, Америка казати тим біз-

ше морально. Правдо вимагати від алан-
тів анілати їхніх боргів — аж до остан-
нього цента. На цьому американська політика
типу Губера-Кузіма робить знаменитий
покрок. Щоб уможливити німцям та-
кож платовіддатність, Америка не вловить
я Німеччині являти відтої частини того,
що відбере собі від заложених по сува
алянтів. Крім цього: уможливаючи нім-
цям повну алялату реставрації, Америка
випив настільки від себе фінансово у-
залежності, що аляльський політиці ніко-
ли не буде можливо стягнути німця о-
статочно до алятосебству протимореман-
ського бляску. І тут алят Паркера Джал-
берта, ба не спізнав по німцях, спільни
— по Дьогарі. За скоро піднявся поміж
алянтами крок радості. Затра прийде
протверезіння. Приляється платити. Не
тільки німцям. Прилядеться платити всім.
І хоч як ажно парадосалось, то не є ви-
ключене, що поміно аляту Паркера
Джалберта, алянтесья репар. конферен-
ція піде німцям на утергун. Бо Англія
має те найменше охоти зати до решти
опанувати Европу доларом. Тимчасом
алят Паркера Джалберта був одною із
найбільш аручя придуваних підготовок
на долор американського пізбою світу.

۷۰

Але та америка, політика завжди викликає тільки один ефект: найперше Ліонгардо як ідею оборонного зближення Європи, потім англо-французький пакт, потім намагання відкрити до неї комбінації Німеччині, наскільки на це дозволяє невідчужимий страх французів, потім дипломатичні спроби, щоб втягнути до цього світового фронту як і італійський словачий комплекс. Зайт Паркеру Діалберта, що ставить «старий світ» перед перспективою гітлеманії долара, в своїй суцільній поганій і ягострої потенційальне суперництво поміж обома світами. Більше ніж правдоподібно, що те суперництво виландується в страшний воєнний катастрофі. Вона не відбудеться в Європі як на Атлантиці. Літак і подумки між кораблями завадять об'їзду Лондон до Берліна, а Париж до Риму і дифенляторов-арсені завадять страшна зброя, щоб європейці могли собі дозволити на війну на своїм терені.

Тому варто вже нині уявлятися по-
значай публіці з атласом в руці загля-
дати в будинок новим боєм. Ним є
Царедіа. Там простора так, що в літні
тут нікого не жде аж діленька-хлібор-
арев. Але так, з завжди сторієм тем-
нім у нас відбувається змальований ви-
ще процес міжконтинентального лабо-
рвання. Новий рік приніс з тамодін-
то простору одну незначайно своїм на-
слідним замкнув і в Керпіні довел: на-
до названому ослеру. В Мандуї

єкряк вишитою стігні побідного епіта-
фного національно-революційного Гомін-
дану. Тим усимволювало державну при-
належність Манджурії до Китаю. В той
час, коли Японія і Росія десятками д-
водились за зуби і за послання країни
terribis gaudens — епітафій завоювали
цей простір надвизком своїх етнічних
мас. За неїших 15 літ омандрувало туди
10—12 мільйонів «синіх Нобів». Але не о-
значало в своїх наслідках, що японців
відправлено змогу помилувати дещобудь
року етнічну надвизку. Остаток найдаж-
піша японська проблема набирає вели-
кої сили загострення. Одинокі простори,
де могли переселитись японці, — це за-
хідна і південна Америка. Але там си-
дять ще і білого не пузують. І майже
пуста Австралія! Але її теж боронять
євн. Напруження в цьому просторі ар-
статку остатк поволі до точки кипіння.
І коли у нас ще й до нині лаходяться
одуріти панцифети, то там їх немає.
Скороше чи пізніше прийде не велике —
неминуче. Нам від нього гірше не буде.

Земон Пеленський.

До церковного собору.

(Вір' нашого постійного кореспондента.)

Луцьк, 5. січня 1929.

1

Періодичним питанням православної церкви в межах Польщі є питання краєвого (помісного) собору. Це питання протягом останніх років багато разів порушувалося й дебатовалося в пресі. Російська преса на чолі з газетою „За Свободу“ особливо цікавиться собором і настане на цьому. Далі стане ясним, чому?

Щоби зрозуміти значіння собору для православних українців, треба скалати кілька слів про сторони устрою православної церкви. Як відомо, православна церква не має на землі ніякого одного світського голови: апостолів євхаристіа, як це є в церкві католицькій. Вона вчить, що головою церкви є сам Христос, а колектив віруючих є Тілом. Єпархи, які стоять на чолі управлінь церквами в межах окремих держав (автокефальними чи екзономними) не є головами їх, а лише репрезантами. Отже преса, що часто називає митрополита православ. церкви в Польщі її головою, робить помилку. Найважчим керівним брідом церкви є кравей собор, на постанови якого нема аже відклику.

Оди останни обставини й змушують українців, що розуміються на церковних справах, а особливо трішнього динитися на підготовку до собору роботу. І напевно, робити особливо уважатися а собором, маючи налі, що собор у сучасних умовах проявля а найбільшою школою для «сепаратистів» українців і білорусів.

Підставою для такої тривоги в останнію часів зросли. По перше, митрополита виконала умови з українцями (під впливом — це була справа) з дня 1. липня минулого року, які дали можливість українцям підготувати як це повинно, хоч би й деяке своє представництво на соборі. По друге, в пресі („За Свободу“ ч. 290 за мин. рік) уже з'явився проект т. зв. „Передсоборної Ради“. Цей проект у параграфах, що торкаються складу собору, не може не викликати тривоги з боку найчистішої української групи православних (80 відсотків) зберпа російська мепішність хоче накинати своїх представників

Для кожного є зрозумілим, що питання про задоволення національних потреб буде найгострішим питанням собору, а сподіюся розв'язання залежатиме від складу собору. Коли українці в Білорусинні матимуть належне (своє українське, пропорційнальне) представництво, то, напевно, справа буде вирішена справедливо, згідно з волею віруючих цих національностей. Коли ж українців і білорусинів будуть намінені репрезентанти з числа людей, порожніх до національних потреб цих двох основних груп церков, то так само ясно, що рішенням собору матимуть страшний наслідок для наших і білоруських інтересів.

Одним словом, найважливішим для нас під цей час є питання про конструкцію собору. Правда, план будівлі собору алогічно загалом вище «Передсобора Радз» Але, який будівничий, така й будівля. А проєкт правозабивника вже заповів, що цей будівничий буде цілкомито одиноким і на некористь українців.

Далі ми уважливіше сплинимося на окремих точках ординації „Передоборної Радн“. Тут же звернемо лише увагу на те, що вже дехто в пресі намагає, що цей правильний складений під певними умовами.

„За Свободу“ (ч. 29), згадуючи, що собор має уже відбутися на Різдва! Свята, та „з незалежних від вищої церковної влади причин“ не скликано не тільки його, але навіть митрополитальної ради, призначеної на пересел. каже!

„Досі ніхто не знав, які це були „незадежні обставини“. Вища церковна влада „визнала печаті мовчачки на уста свої“, нові керманіти віро сповідної політики в уряді також нічого не кажуть про свої проекти віруючому народові (може: народам? — Ред.), а збираються договорюватися з вищим церковним управлінням (підчеркнення наше. — Ред.). Так прийнятим законом й, міністр ісповідань у бюджетовій комісії сойму“.

Долямо, що згаданий проект оригіналі чи правильніша Передсоборної Ради був опрацьований спеціальною комісією, виділеною зі складу митрополитальної ради. До цієї комісії входили представники у-

кратіція і білорусина. Тому то ще більше збільшався аніж так ней прості, у якому національний момент цілкомито є промислений. неначе його в православний церкві в Польщі не було.

Але про це скажемо далі при догляді, ну розгляді вгаданого проекту.

В. Остроуцкий.

За океаном.

Віче „Рідної Школи“.

Дня 4. Зіштовпа 1928 р. відбулася у великій залі в Микої, Рави, Па. віче наших громадян у справі „Рідної Школи“. Галю визнали місцеве українське товариство по берегах. Віче отворили громадянин О. Галачак і кількома словами представили його цілі. Після того показали на предвідання віча Семена Костяного, а на секретаріат: Івана Кішала та Михайла Кисляку. Описав деяку „Рідної Школи“ п. Лев Ясінуху звернувшись до обраним вісничам усіх сторони життя і праці „Рідної Школи“ в старому крамі та представив її тижневий матеріяльний стан. По промовах візлях безплатно передано збірку, що дала 216 доларів. Гроші внесено на потреби „Рідної Школи“ в краю.

20-літній ювілей 217. відділу У. Н. Союзу.

В суботу дня 12. листопада брацтво св. Йосафата, вік 217. У. Н. Сомау в Рочестері, Н. Я., святкувало 20-літній ювілей свого заснування. Свято аттало гарно, а величаво саме була переповнена по береги гістями. Свято відзняв короткою промовою п. М. Білашовський, голова брацтва. Описав по промові о. Туруши хор „Бонна“ відіграв мідья пісень. Даліше мандолінова оркестра відіграла мідья пісень. Вел хорів в музичні токи виконаво влітло. Із зингошеним співу доповнилося, що брацтво переїхало на час свого існування до краю на ріжні ціли 1315 доларів. Свято закінчилося промовою голови Українського Нар. Сомау п. Ядловського.

Листопадное свято в Ансоні Коми.

В невідомі 15: листопада м. р. українська громада в Ансвері, Кана, святкувала листопадове свято в своїй домівці. Свято випало неділю. Вступила слава гімносів Я. Василь Каліна. Одесля відчинив хор „Богиня“ з Нью Гейвен пілу явку пісень. Святкову промову гімносів бувшини поручили У. Р. А. Д. Галіна з Нью Йорку. Після того зібрані зложили на Іллінойс 10.01 доларів і вислали протест до Вашингтону з приводу листопадових подій у Лозові.

ПОС. МАХ. СТРУТИНСЬКИЙ.

**Стріча з Дан. Щербаківським
в 1915 р.^а)**
(Спомин.)

Омидногалицький селі обитала сто-
уста війська: царська армія розбита,
але дала надійдути „наші“. А те
„наші“ заволодалися в горах. При-
гадувалися шибениці, що росли на
ципках відбору аустрійської
військ, Талергоф, Терезієнштадт.
Трагедія Галицької Землі... З од-
ного боку падали жертви на фронті,
на шибеницях і в таборах інтерно-
ваних. А з другого: царські поїзди
випозичили антигалицьких діячів, жертви
донесли московсько-фінської охорони. В
додатку: кожне пересування військ
завначалося дуною пожегою.

Сиріаїзнене галицьке село шумало відкомунієння в дзвони! про своїх Убогих. Росла вона з дня на день і уст до уст кружили «аутентичні» вісті про подвиги Січового Війська про його рішучі перемоги, з якою то і з захопленим осмісли його переміни. Стрілою на щемі була перемога Стежана, що найважливіше вразила в глибоко мислючих осудників.

Chopen Kanyunhu' propetywa inc

*: Док. Царство Швейцарии и др.
Турция в Ливане 1971 г.

частини розбитої царської армії. Валишим ввечері заглянув я нишком до річного села. Від с. Кулика, тодішнього адміністратора Шамхіяля, довідався я: В сусідньому Хотині гурток російських офіцерів оглядає церкву, а один з них в ентузіазмі оповідав про красу українського церковного малювання. Високо освічена людина, свідомий українець, прекрасного конформований про татинські відносини. Як називається? — о Кулик не вмів відповісти. На другий день був і в Хотині. Одначе не допитався нічого ближче про татиничного офіцера. В бєлі розтаборилися відділ війська, „якіс“ офіцери мешкають за залізничним шляхом в Загір'ю. Чи є там офіцери, що оглядали церкву, мої аналоми до анали. Іду в сторону Калуща. За залізничним шляхом на першому подізрю мешкають саляти. Питаюся: „Чи тут живе п. Щербаківський?“ „Тут“ — буда відповів. За хвилю стою в дверях п. Давидо. Задивований, обесцелений і вразднуваний не менше від мене. Ото стрінулися ми втретє (порів перший у Львові ввечері 1912, вдруге лямом) тогож року в Ки-

Коретна розмова телеграфічних стилем: Ного співрозмовники — «то ж — малороси» і один москаль: «єди російський Аленівський про «Союз визволення України» зрозумівши на українці: він мусить мати на обережності отаго дна

треби хитро устроїтися, щоби не викликали підозріння його співзмовників, а всеж дещо ближче поблизати і взаїмно поліформуватися про біжучі події; за кілька днів будуть тут австрійці, отже зможе вихисувати його інформації; так, як він, задивляється на положення, більшість наддніпрянської інтелігенції.

Ми дивилися: Він познайомив мене з своїми товаришами, запропонував поїздку до Підмихайля („Церква у Вас інтересна?“ — „Дуже, будувал архітект — неписемний дячок, а в мальованні брав участь Корнеліо Устїнович“ — „Чудесно!“) і ми матимемо змогу по дорозі непомітно обмінятися думками. Так і зроблено. „Тільки-малороси“ вхопилися думки, що ми повинні по прогуклуку відбутися на правобіжній боці, щоб мати ілюзію їзди на мигрогородський армарок. Мовля, поїхав в цій їзді засмакує галичянин і москаль (одинокий між ними, по фаху — лікар). Кілька хвилиן пізніше ми їхали „на армарок“ до Підмихайля.

Над Лівницями попливали з воза, „тоже-малороси“ з москалем-лікарем пішли наперед, а я з Щербакінським вслід за ними.

Шорбанівський говорин:

...Російська армія хитро побила, однак антанта мусить витратити (на-то велику має перевагу в людському матеріалі!), значить — ми перемо. В інтересі України в озброєнні всіх українських земель. Самооборона

мусить унасти. Навіть після згра-
ної війни (піз латиском закінчаю-
чий війною має)! Прийде конститу-
ція і децентралізація. Кілька літ у-
кравської школи і Україна буде не
до планіна. Нам важко, щоб Га-
личина дістала долю і незлою в На-
ддипринципою. Галичина своїм па-
тосом національної свідомості зар-
зить український степ. Галичина бу-
де транзитним тереном на захід для
християнського простору. Важа на-
ціональна свідомість дістане міцну
матеріальну базу. Русифікаторська
система після воєнного потурчення
мусить дістати в доб. Росія стане пер-
ед стільки неучащими питаннями е-
кономічного і політичного характе-
ру, що в неї прямо не стане сили до-
рогити а окремих національностями.
А це тим більше, що збільше стра-
хання австро-німецький. Українська
селянська маса — наша основа має
свою високою народною культу-
рою велику перевагу над масою ро-
сійською. На прогнізі війни ми впо-
ди не тратили свої етнографічної
території в користь москалів, нави-
ни — наша маса ввиралася в гви-
нисто московських земель, зберіга-
ючи свої національну фінансію.
Коли промаліюєтьс я. з. „добірує-
су“ культуру, побачить, силанки там
українського владу. Український
народ має польовічний культурно-
творчий хист. Не те москалі. Однак
москалі силою історичних умови
цять куди більше державно-тво-
ро-

РИНОК ч. 35.
біля „Народної Торговлі“

1194

З друкарні Видавничої Спідки „Лізо”. Львів. № 9. 10.